

implicați conaționali de-ai lor. Comunicarea, deși excesivă, a fost realizată corect, de către persoane cunoscute și cu o reputație bună, cum era la acel moment Isko Moreno, viceprimarul Manilei.

I.5.8. Transnaționalizare/ internaționalizare

Referitor la aspectul transnaționalizării sau al internaționalizării crizei, putem spune că a existat o internaționalizare, în special ulterioară, datorită decesului cetățenilor chinezi și a modului în care a fost gestionată criza. Cu toate acestea, a avut loc și o internaționalizare în timpul crizei, guvernul din Hong Kong trimițând ofițeri care să ajute la operațiunile de salvare. La sfârșitul crizei, ministrul de externe al Chinei, Yang Jiechi a spus într-o convorbire cu omologul său filipinez că a fost „îngrozit” de modul în care a fost gestionată criza, acesta solicitând în cel mai scurt timp o investigație.⁷⁷ Imediat după incident, un consul chinez a solicitat o declarație oficială din partea guvernului din Filipine. De asemenea, planul pentru sosirea unei delegații filipineze la Beijing între 26 și 27 august a fost respins de oficialii chinezi până la publicarea unui raport oficial asupra crizei. Pe 27 august, ambasada Chinei în Filipine și-a exprimat nemulțumirea vizavi de decizia

---

⁷⁷ *Hong Kong warns against Philippines travel after deaths*, consultat la data de 12.10.2012, la <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-11067310>

familiei lui Rolando Mendoza de a-i acoperi sicriul cu steagul filipinez în timpul funeraliilor.⁷⁸ Hong Kong-ul a emis în ziua atacului o „alertă neagră” de călătorie în Filipine, sfătuindu-și cetățenii să nu se deplaseze în zonă.⁷⁹ Prim-ministrul din Hong Kong, Donald Tsang, și-a exprimat și el nemulțumirea față de modul în care a decurs gestionarea crizei, plângându-se că nu a reușit să îl contacteze în ziua atacului pe președintele Aquino, acesta nerăspunzând la telefon. Steagurile Hong Kong-ului au fost coborâte în bernă timp de două zile, de pe 24 până pe 26 august, în memoria victimelor crizei din Manila.⁸⁰ Hong Kong-ul a desfășurat o anchetă paralelă cu cea filipineză asupra incidentelor, în urma căreia mai mulți oficiali implicați în incident au fost chemați să răspundă la întrebări, lucru ce a tensionat și mai mult relațiile dintre cele două state pe motiv că s-ar încălca suveranitatea Filipinelor.⁸¹ După publicarea raportului de către partea filipineză, oficialii chinezi s-au declarat mulțumiți, nu însă

---

⁷⁸ *Manila Hostage Crisis*, consultat la data de 08.10.2012, la http://en.wikipedia.org/wiki/Manila_hostage_crisis

⁷⁹ BBC News, *Hong Kong warns against Philippines travel after deaths*, consultat la data de 12.10.2012, la <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-11067310>

⁸⁰ *Ibidem*

⁸¹ IIRC, *First Report of the IIRC on the Rizal Park Hostage-taking Incident*, 2010, p. 38

și cei din Hong Kong, care au considerat că au fost omise multe amănunte.⁸²

Criză a fost intens mediatizată și în alte părți ale lumii, mai ales din pricina faptului că a fost transmisă live și a fost urmărită de milioane de oameni. Singura criză care a avut mai mulți telespectatori a fost cea legată de atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001 din SUA.

I.5.9. Efecte în timp. Lecții învățate

Această criză a fost sursa unor schimbări importante în cadrul structurilor de management al crizelor din Filipine. În urma crizei, au ieșit la iveală carențe grave în funcționarea acestor structuri, dar a arătat și proasta pregătire și echipare a poliției și a trupelor speciale. Este evident că echipa SWAT a poliției din Manila nu a beneficiat de antrenamentul necesar rezolvării unei astfel de crize. Incompetența acestora a arătat filipinezilor că trebuie realizate schimbări importante. Pe lângă demiterile unor numeroși lideri ai poliției, printre care și gen. Magtibay, o importantă măsură ce a fost implementată ulterior a fost instituirea unei comisii permanente de management al crizei la nivel

local.⁸³ De asemenea, mai multe televiziuni au primit amenzi pentru încălcarea normelor audiovizuale, prin transmiterea de imagini care au pus în pericol viața oamenilor. Alte lecții importante oferite de această criză autorităților filipineze au fost: importanța securizării corecte a zonei, necesitatea unui control al mulțimilor și a informațiilor transmise de mass-media, obligativitatea adunării de informații care să ajute la soluționarea crizei, echiparea corespunzătoare a trupelor de intervenție și antrenarea acestora pentru situații de criză, necesitatea existenței unor negociatori specializați în cadrul structurilor de poliție. Multe dintre aceste lecții s-au reflectat în mai multe decizii ale autorităților. După această criză, guvernul a creat Forța de Acțiune în Criză și a investit 169 de milioane de pesos în echipamente, arme și vehicule care să ajute poliția la rezolvarea unor crize similare.⁸⁴ De asemenea, ofițerii SWAT au beneficiat de cursuri de antrenament, în timp ce un număr de negociatori au fost antrenați atât în țară cât și în străinătate în managementul situațiilor de criză.⁸⁵ Poliția Națională din Filipine a elaborat

---

⁸² The Philippine Star, *China appreciates hostage report; HK not satisfied*, consultat la data de 13.10.2012, la <http://www.philstar.com/Article.aspx?articleId=614165&publicationSubCategoryId=63>

---

⁸³ Leonard Postrado, *Manila creates permanent crisis management panel*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.mb.com.ph/node/310854/manila-create>

⁸⁴ Sunstar Manila, *Government improves crisis situation management*, 2010, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.sunstar.com.ph/manila/local-news/2011/08/21/government-improves-crisis-situation-management-174463>

⁸⁵ *Ibidem*

trei ghiduri despre managementul situațiilor de criză în care sunt implicate luări de ostatici, pentru a ajuta toți ofițerii de poliție.⁸⁶ În același timp, poliția a organizat întâlniri cu mai multe organizații din domeniul mass-media, pentru a discuta despre modul în care sunt transmise situațiile de criză, oferind recomandări.⁸⁷ Putem spune că această tragedie a oferit numeroase lecții guvernului filipinez și a avut multe efecte pe termen lung.

Concluzii

Criza ostaticilor din Manila a fost un subiect intens dezbătut, în special în zona Asiei de Sud-Est și a oferit numeroase lecții despre importanța luării unor decizii corecte în situații de criză. Deși nu ne-am propus să găsim inovații sau să oferim verdicte, este evident în urma analizei noastre că au existat deficiențe majore în funcționarea instituțiilor filipineze responsabile de situațiile de criză. Raportele publice oferite de guvernul filipinez au indicat numeroși factori responsabili de derularea dezastroasă a managementului crizei, printre care și cei enumerați de noi: nerespectarea procedurilor de stabilire a comitetului de management al crizei, slaba pregătire a negociatorilor, oficialilor și a trupelor de

intervenție, lipsa echipamentelor și armelor necesare acestora, incapacitatea de a controla mulțimile și mass-media, neobținerea de informații care să ajute la rezolvarea rapidă a crizei, incompetența și erorile de judecată ale membrilor comitetului de criză. În cadrul acestei analize, nu am făcut o anchetare a decidentului, ci menționarea greșelilor făcute de acesta, care să fie baza unor lecții de învățat ce vor putea fi aplicate în cazul unor crize viitoare.

Bibliografie

1. Abella, Jerrie, Faustino, Pia, *Massacre in nation's heart: Timeline of Manila bus siege*, GMA news, consultat la data de 07.06.2012, la <http://www.gmanetwork.com/news/story/199258/news/specialreports/massacre-in-nation-s-heart-timeline-of-manila-bus-siege>
2. BBC News, *Hong Kong warns against Philippines travel after deaths*, consultat la data de 12.10.2012, la <http://www.bbc.co.uk/news/world-asia-pacific-11067310>
3. Bhattacharji, Preeti, *Terrorism Havens: Philippines*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.cfr.org/philippines/terrorism-havens-philippines/p9365>
4. Dizon, David, *IIRC cites 8 critical incidents in hostage fiasco*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.abs->

⁸⁶ *Ibidem*

⁸⁷ *Ibidem*

occasional papers.....

- cbnnews.com/nation/09/20/10/iirc-cites-8-critical-incidents-hostage-fiasco
5. GMA Network, *Ex-cop holds tourist bus passengers hostage in Manila*, consultat la data de 10.10.2012, la <http://www.gmanetwork.com/news/story/199183/news/nation/ex-cop-holds-tourist-bus-passengers-hostage-in-manila>
  6. Guisona, Neps, *Manila Hostage Crisis Timeline*, 29.08.2010, consultat la data de 07.06.2012, la <http://neps365.wordpress.com/2010/08/29/manila-hostage-crisis-timeline/>
  7. History Channel, *Manila Hostage Massacre*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.youtube.com/watch?v=3q8cvchoKpk>
  8. IIRC, *First Report of the IIRC on the Rizal Park Hostage-taking Incident*, 2010
  9. IIRC, *Second Report of the IIRC on the Rizal Park Hostage-taking Incident*, 2011, consultat la data de 8.10.2012, la <http://www.doj.gov.ph/files/2ndiircprep1.pdf>
  10. Papa, Alcuin, *Who is this hostage taking cop?*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://newsinfo.inquirer.net/breakingnews/metro/view/20100823-288385/Who-is-this-hostage-taking-cop>
  11. Papa, Alcuin, *Last interview: From agitation to despair, death*, 29.08.2010, consultat la data de 09.06.2012, la <http://newsinfo.inquirer.net/inquirerheadlines/nation/view/20100829-289332/Last-interview-From-agitation-to-despair-death>
  12. Postrado, Leonard, *Manila creates permanent crisis management panel*, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.mb.com.ph/node/310854/manila-create>
  13. Stern, Eric, *Crisis Decisionmaking: A Cognitive Institutional Approach*, Dept. of Political Science, University of Stockholm, Stockholm, 1999
  14. Sunstar Manila, *Government improves crisis situation management*, 2010, consultat la data de 10.06.2012, la <http://www.sunstar.com.ph/manila/local-news/2011/08/21/government-improves-crisis-situation-management-174463>
  15. The Philippine Star, *China appreciates hostage report; HK not satisfied*, consultat la data de 13.10.2012, la <http://www.philstar.com/Article.aspx?articleId=614165&publicationSubCategoryId=63>
  16. ***, *Alfredo Lim*, accesat la data de 10.06.2012, la http://en.wikipedia.org/wiki/Alfredo_Lim
  17. ***, *Benigno Aquino III*, accesat la data de 10.06.2012, la http://en.wikipedia.org/wiki/Benigno_Aquino_III
  18. ***, *CNN interview*, consultat la data de 11.10.2012, la <http://www.youtube.com/watch?v=Kv8-kmHlwL8>
  19. ***, *Manila Hostage Crisis*, consultat la data de 08.10.2012, la http://en.wikipedia.org/wiki/Manila_hostage_crisis